

[Svend Auken]

ketingsudvalg, så folketinget får mulighed for at sætte handling bag de mange smukke ord, vi har hørt her i dag.

Det andet, som jeg synes er positivt, er, at ingen minister eller borgerlig ordfører mig bekendt i debatten i dag har talt om, at der lå en mirakelkur til løsning af de unges beskæftigelsesproblemer gennem indførelse af en særlig ungdomslønsats. Det er egentlig ganske interessant og meget positivt, at ikke én under debatten i dag har sagt, at man kunne løse problemerne ad den vej næsten i en håndvending. Det ville være skønt, hvis det budskab trængte uden for disse mure.

Så vil jeg sige til undervisningsministeren, at når jeg mente, jeg var nødt til at tage det samfundøkonomiske forløb op, som har ført os frem til en situation som den, vi ser, i hele den vestlige verden med en større økonomisk vækst osv. og de muligheder, det også giver for at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden, er det, fordi vi, hvis ikke jeg gør det, bliver vidne til en massiv indoktrinering fra regeringspartierne side, der hævder, at det alene er takket være regeringens økonomiske politik, at vi i dag har et internationalt opsving.

Jeg skal gøre en enkelt bemærkning til arbejdsministeren, der sagde, at jobskabelsesloven ikke var regeringens livret. Nej, det tør vist svagt antydes, men hvorfor er man gået fra dette, at man ikke betragter det som en livret, til, at man systematisk har brækket knive og gafler, fjernet retten fra varmeskab, udsendt advarende cirkulærer og nedskåret rationerne, sådan at den lov, der trods alt blev vedtaget af folketinget i foråret 1982, til sidst er blevet totalt ødelagt? Det er jo det, der er baggrunden for, at jobskabelsesloven ikke har fået mulighed for at udfolde sig. Det er også det, der er baggrunden for, at der langt ind i borgerlige erhvervsorganisationer i dag er skuffelse over, at regeringen vil afskaffe denne positive lovgivning, der sigter på et samarbejde mellem den offentlige og private sektor med en række ikke endnu særlig veldefinerede, traditionelle kommunale beskæftigelsesarbejder.

Jeg er glad for, at vi nu kommer i gang i udvalget med de unges problemer, og jeg skal nævne de seks hovedpunkter, der for socialdemokratiet er afgørende i dette arbejde:

Der er for det første lære- og praktikpladsproblemet. De sidste offentlige tal, vi kender,

viser, at der er 14.000 unge, der ikke har fået lære- og praktikplads. Hvis det tal er faldet til 12.000 ved udgangen af december 1984, er det selvfølgelig glædeligt, men vi ved, at det desværre stiger ganske kraftigt her i januar 1985. Den talmagi med at trække nogle ikke besatte pladser fra osv., er ikke den måde, vi regner på. Vi er nødt til at tage de sammenlignelige tal: hvor mange unge har ikke fået plads? Og det sidst offentliggjorte tal er altså 14.000. Der er sket et fald siden 1982 på godt 1.000. Det er alt, hvad der er sket af forbedringer for de unge vedrørende lære- og praktikpladser, men det er en fælles opgave for os at få klaret det.

Det andet er spørgsmålet om styrkelsen af den traditionelle ungdomsarbejdsløshedsindsats, både hvad angår uddannelse og hvad angår beskæftigelse, og det har vi haft en lang diskussion af her i dag, men jeg tror, der kan gøres meget på disse områder. Især tror jeg, at et spørgsmål ud over dette med mere utraditionelle beskæftigelsesideer, som trænger sig på, er spørgsmålet om det store og desværre voksende frafald fra vore uddannelser, som vi oplever i disse år, og som har til virkning, at hver tredje ung i Danmark ikke får en egentlig erhvervsuddannelse.

Det tredje punkt, som må indgå i et sådant udvalgsarbejde, er spørgsmålet om en ordentlig ungdomsydelse og uddannelsesstøtte. Det er ikke rimeligt, at vi i dag klarer så mange af de unges økonomiske problemer gennem bistandslovgivningen. Vi må sikre, at de unge, når de er under uddannelse eller på anden måde er aktive i samfundet, har anstændige økonomiske vilkår.

Det fjerde punkt er spørgsmålet om de unges boligproblemer, som man gør meget ud af i rapporten, og som jeg tror må indtage en central plads.

Det femte punkt er spørgsmålet om et øget engagement fra samfundets side i at give bedre rammer for de unges fritids- og kulturelle udfoldelser. Der er mange forslag i ungdomsudvalgets betænkning, som fortjener folketingets nærmere overvejelse.

Jeg vil gerne bringe en enkelt tanke frem her, som har indgået i debatten, men godt kunne tegne sig lidt klarere, og det er spørgsmålet om at give unge betydelig bedre mulighed for at rejse uden for landets grænser, ikke kun, som undervisningsministeren – og